

Споразум о стабилизацији и придруживању / Привремени споразум (Interim Agreement)

Јединица за координацију и
европске интеграције Владе РС

Шта је ССП?

- Уговорни инструмент у оквиру Процеса стабилизације и придруживања за земље западног Балкана
- Први уговорни акт којег земље западног Балкана успостављају са европским заједницама и њиховим земљама чланицама (ЕУ још нема статус правног лица и међународноправни субјективитет – Лисабон?)

- Економска и политичка стабилизација земље и успостављање дугорочних интензивних односа између уговорних страна
- Дугорочни економски аспект – успостављање зоне слободне трговине између БиХ и унутрашњег тржишта ЕУ – до 01. јануара 2013. године

- БиХ тек на основу ССП улази у процес придруживања ЕУ
- ССП се састоји од 10 поглавља, односно 135 чланова
- Уговору придодато 7 анекса и 7 декларација

Шта обухвата ССП?

- Општа начела
- Политички дијалог
- Регионална сарадња
- Слобода кретања роба
- Слобода кретања радника, капитала, услуга, право настањивања
- Хармонизација законодавства, провођење закона и правила тржишне конкуренције
- Правда, слобода, сигурност
- Политика сарадње
- Финансијска сарадња
- Институционалне, опште и завршне одредбе

- ССП спада у категорију тзв. “мјешовитих споразума”
- Питање ратификације – ЕП, државе чланице ЕУ, држава која улази у процес придруживања = око 2 године
- Разлози Закључења Привременог споразума (Interim Agreement)

Привремени споразум

- Обухвата дијелове ССП-а који се односе на либерализацију међусобних трговинских односа и успостављање зоне слободне трговине између уговорних страна, саобраћајну политику, јавне набавке и правила конкуренције
- Ступа на снагу по убрзаној процедури – 01. јули 2008. године

- Привремени споразум мањег формата од ССП
- Састоји се од 4 поглавља, односно 58 чланова (50 идентичних са ССП)
- Придодато 6 анекса и 6 протокола

Структура Привременог споразума

- Општа начела
- Слободно кретање робе
- Остале трговинске одредбе и одредбе које се односе на трговину
- Институционалне, опште и завршне одредбе

Шта конкретно доноси Привремени споразум?

- Од 01. јула 1008. године БиХ ће за одређене категорије производа поријеклом из Заједнице одмах укинути царине, док ће се за друге смањење, односно укидање царина обавити постепено до 01. јануара 2013. године, према уговорно дефинисаној динамици
- БиХ укида сва квантитативна ограничења и мјере сличног дејства на увоз производа поријеклом из Заједнице даном ступања Привременог споразума на снагу

Примјери либерализације трговине појединим категоријама производа:

- Члан 6. Привременог споразума гласи:
*“БиХ ће укинути царине на увоз
индустријских производа поријеклом из
Заједнице даном ступања на снагу овог
споразума, осим оних наведених у
Анексу I Споразума”*

- За увоз индустријских производа поријеклом из Заједнице, садржаних у Анексу I (а) (б) (ц) Споразума, БиХ ће постепено смањивати царинске стопе до њиховог укидања (генерално, закључно са 01. јануаром 2013. године)
- **Примјер 1:** Динамика смањења царинских стопа за производе из Анекса I (ц):
 - 01. јули 2008. = смањење на 90%

- 01. јануар 2009. = смањење на 80%
 - 01. јануар 2010. = смањење на 60%
 - 01. јануар 2011. = смањење на 40%
 - 01. јануар 2012. = смањење на 20%
 - 01. јануар 2013. = царине укинуте
- Анекс I (ц) Споразума обухвата: со и чисти натријум – хлорид; неке врсте уља; пнеуматици; ковчези; одјећа и производи од крзна; зидне тапете; обућа; дијаманти, обрађени и необрађени; експлозивна средства (бомбе, гранате итд.); нека превозна средства итд.

- **Примјер 2:** За производе садржане у Анексу I (а) Споразума, предвиђа се другачија динамика смањења, односно укидања царинских оптерећења на увоз индустријских производа поријеклом из Заједнице:
 - На дан ступања Споразума на снагу, царинске стопе се спуштају на 50% постојећих царина које примјењује БиХ
 - 01. јанура 2009. = царине се укидају

- Анекс I (а) Споразума обухвата:
кухињска со; производи од глине; креч;
водоник, ријетки гасови и остали
неметали; азотна и минерална ђубрива;
материје за штављење и бојење итд.

Прерађени пољопривредни производи:

- **Примјер 1:** Члан 10. став 1. Привременог споразума гласи: *"БиХ ће даном ступања Споразума на снагу укинути царине за прерађене пољопривредне производе из Анекса I Протокола 1"*
- Анекс I Протокола 1 обухвата сљедеће пољопривредне производе: млијечни производи; људска коса, животињска длака и кожа, перје; кости (слоновина и корњачевина); морске и друге алге; биљни сокови и екстракти; биљне и животињске масти и уља; какао; производи од шећера; чоколада; тјестенина; поврће, воће, производи од поврћа и воћа итд.

- **Примјер 2:** Члан 10. став 2.
Привременог споразума: *"БиХ ће постепено смањивати, а затим укинути царине за прерађене пољопривредне производе из Анекса II Протокола 1."*
- Динамика либерализације као код индустријских производа садржаних у Анексу I (ц) Споразума итд.

- **Примјер 3:** Протокол 7 дефинише трговинске аранжмане који се примјењују на вина и алкохолна пића:

“Ступањем Споразума на снагу, БиХ ће укинути царине на увоз из Заједнице квалитетног пјенушавог вина и вина од свјежег грожђа у оквиру квота од 6.000 hl (годишње повећање за 1.000 hl до 8.000 hl)”

- Различити трговински аранжмани појединих категорија производа
- “Stand – still Clause”
- Асиметрична либерализација трговинских односа

Трговина, трговина, трговина ... Шта још?

- Отвара се могућност успостављања предузећа од стране БиХ лица на простору Уније под условима једнаким онима који се односе на правна и физичка лица из Уније;
- Држављани БиХ који легално раде у чланицама Уније изједначени у својим радним правима са држављанима земље домаћина

- Ствара се повољнији правни и политички оквир за прилив страних инвестиција
- Преамбула ССП-а: статус потенцијалног кандидата за чланство
- Имплементација Споразума води ка стицању статуса кандидата за чланство у Унији = већа и разноврснија средства из фондова Уније за земљу кандидата

ХВАЛА!

**Борис Тучић,
b.tucic@vladars.net**

Јединица за координацију и
европске интеграције Владе РС